

I

Je zou denken dat een dag als deze zou huiveren om te beginnen...

De Mustang van Clarice Starling reed met hoge snelheid de inrit op van het Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms aan Massachusetts Avenue, een hoofdkwartier dat uit zuinigheidsoverwegingen was gehuurd van de sekteleider Sun Myung Moon.

Drie voertuigen van de invalseenheid stonden haar op te wachten: een doodgewone wagen vol deuken die voorop zou rijden en twee zwarte SWAT-voertuigen die de achterhoede moesten vormen, stonden bemand en met draaiende motor in de spelonkachtige garage. Starling hees de tas met haar uitrusting uit haar auto en liep op een drafje naar het voorste voertuig, een vuile witte bestelwagen met op de zijkanten een bord met MARCELL'S CRAB HOUSE.

De achterdeuren van de bestelwagen stonden open en door de deuropening sloegen vier mannen de aankomst van Starling gade. Ze was slank in haar werktenu en ze bewoog zich snel, ondanks het gewicht van haar uitrusting; haar haar glansde in het kille licht van de tl-buizen.

'Vrouwen. Altijd te laat,' zei een agent van het politiekorps van Washington, D.C.

John Brigham, speciaal agent van het BATF, had de leiding.

'Ze is niet te laat – ik heb haar pas opgepiept toen we het groene licht kregen,' zei Brigham. 'Ze moet als een gek hebben gereden vanuit Quantico – Hallo, Starling, geef mij je tas maar.'

Ze gaf hem een snelle high-five. 'Hoi, John.'

Brigham zei iets tegen de sjofele undercoveragent achter het stuur, en nog voor de achterdeuren dicht waren, kwam de bestelwagen in beweging en reden ze de aangename herfstmiddag in.

Clarice Starling, die veel ervaring had met werk vanuit surveillan-
cevoertuigen, dook onder de lens van de periscoop door en nam achter in de wagen plaats, zo dicht mogelijk bij het blok droogijs van bijna zeventig kilo dat als airconditioning zou dienen wanneer ze tijdens hun observaties de motor af zouden moeten zetten.

In de oude bestelwagen hing een apenuisgeur van angst en zweet die niet weg te boenen was. Het voertuig had in zijn tijd al vele naam-

borden opgeplakt gekregen. De smerige, verbleekte borden op de deuren waren dertig minuten oud. De kogelgaten die weggewerkt waren met staalplamuur, waren ouder.

De achterruiten waren vanaf de buitenkant gezien spiegels, griezelig gemaakt om niet uit de toon te vallen bij de rest van het voertuig. Starling kon de grote zwarte SWAT-wagens zien die achter hen reden. Ze hoopte dat ze geen uren in de auto's opgesloten zouden hoeven zitten.

Haar mannelijke collega's namen telkens wanneer ze met haar gezicht naar het raam zat, de gelegenheid te baat haar van top tot teen op te nemen.

Clarice Starling, speciaal agente van de FBI, tweëndertig jaar oud, was haar leeftijd altijd aan te zien, en ze zag er op elke leeftijd goed uit, zelfs in werktenue.

Brigham pakte zijn klembord van de passagiersstoel voor in de wagen.

'Hoe raak jij toch altijd weer verzeild in dit soort rotklusjes, Starling?' zei hij, met een glimlach op zijn gezicht.

'Doordat jij me er elke keer bijhaalt,' zei ze.

'Bij dit klusje heb ik je ook echt nodig. Maar ik weet best dat je echt lullige klussen krijgt met invalsteams, jesus christus nog aan toe. Ik heb het nooit nagevraagd, maar volgens mij heeft iemand in Buzards Point de pest aan jou. Je kunt maar beter voor mij komen werken. Dit zijn mijn mannen, de agenten Marquez Burke en John Hare, en dit is agent Bolton van het politiekorps van Washington, D.C.'

Een invalsteam samengesteld uit leden van het Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, SWAT-teams van de Drug Enforcement Administration en de FBI was wat in deze tijd van krappe budgets, waarin zelfs de FBI-academie wegens gebrek aan kapitaal gesloten was, een op de taak toegesneden team moest voorstellen.

Burke en Hare zagen eruit als agenten. Bolton, van de gemeentepolitie, zag eruit als een gerechtsdienaar. Hij was een jaar of vijfenveertig en pafferig dik.

De burgemeester van Washington, die na zijn eigen veroordeling in een drugszaak elke gelegenheid aangreep om zijn keiharde antidrugs standpunt te onderstrepen, stond erop dat het plaatselijke politiekorps betrokken werd bij elke belangrijke inval in de stad Washington. Vandaar Bolton.

'De Drumgo-club is druk in de weer vandaag,' zei Brigham.

'Evelda Drumgo, als ik het niet dacht,' zei Starling, niet bepaald enthousiast.

Brigham knikte. 'Ze heeft een ijsfabriek geopend naast de Feliciana

Vismarkt bij de rivier. Volgens onze informant maakt ze vandaag een partij kristal aan en vertrekt ze vanavond naar de Caymaneilanden. We moeten dus opschieten.'

Gekristalliseerde methamfetamine, straatnaam 'ijs', geeft een snelle, felle high en is dodelijk verslavend.

'De drugs zijn het probleem van de DEA, wij zoeken EVELDA voor het over de staatsgrens vervoeren van klasse-drie wapens. Het aanhoudingsbevel noemt een tweetal Beretta-machinegeweren en een aantal van het type MAC-10, en daarvan heeft ze elders nog een heel stel liggen. Starling, ik wil dat jij EVELDA voor je rekening neemt. Jij hebt eerder met haar te maken gehad. Deze mannen zullen je rugdekking geven.'

'Dat wordt dus een makkie,' zei agent Bolton voldaan.

'Je moest ze maar wat meer over EVELDA vertellen, Starling,' zei Brigham.

Starling wachtte tot de bestelwagen rammelend over een spoorwegovergang was gereden. 'EVELDA is geen katje om zonder handschoenen aan te pakken,' zei ze. 'Aan haar uiterlijk is het niet te zien – vroeger was ze mannequin – maar een vechtpartij gaat ze niet uit de weg. Ze is de weduwe van Dijon Drumgo. Ik heb haar tweemaal gearresteerd wegens gangsterpraktijken, de eerste keer samen met Dijon.

Destijds voerde ze een negen millimeter wapen met drie magazijnen, had traangas in haar handtas en een balisongmes in haar bh. Ik weet niet wat we nu moeten verwachten.

Bij haar tweede aanhouding heb ik haar beleefd gevraagd zich over te geven, en dat heeft ze toen gedaan. Eenmaal in hechtenis, heeft ze met de steel van een lepel een medegevangene, ene Marsha Valentine, vermoord. Dus je weet het maar nooit... van haar gezicht is niets af te lezen. De uitspraak van de kamer van inbeschuldigingstelling luidde zelfverdediging.

Onder de eerste aanklacht wegens gangsterpraktijken is ze uitgekomen, bij de tweede heeft ze verzachtende omstandigheden aangevoerd. Een aantal aanklachten wegens wapenbezit heeft men laten vallen omdat ze nog jonge kinderen had en ze haar man net had verloren; die is op Pleasant Avenue vanuit een voorbijrijdende auto doodgeschoten, mogelijk door de Spliffs.

Ik zal haar vragen zich over te geven. Ik hoop dat ze dat doet – die kans krijgt ze. Maar luister goed, als er geweld aan te pas moet komen om EVELDA Drumgo er onder te krijgen, moet ik op daadwerkelijke hulp kunnen rekenen. Dan verwacht ik wel wat meer van jullie dan rugdekking. Heren, geloof maar niet dat jullie gaan zitten

toekijken hoe EVELDA en ik een partijtje gaan modderworstelen.’ Een tijd terug zou Starling het hoofd hebben gebogen voor deze mannen. Nu vielen haar woorden bij hen niet in goede aarde, maar ze had te veel meegemaakt om zich daar iets van aan te trekken.

‘EVELDA Drumgo is door Dijon verbonden met de Trey-Eight Crips,’ zei Brigham. ‘Volgens onze mensen geniet ze Crip-bescherming, en die lui hebben de distributie in de oostelijke staten in handen. Het gaat hoofdzakelijk om bescherming tegen de Spliffs. Ik weet niet wat de Crips zullen doen als ze in de gaten krijgen dat wij het zijn. Ze lopen de FBI over het algemeen liever niet voor de voeten.’

‘Nog één ding – EVELDA is seropositief,’ zei Starling. ‘Dijon heeft haar via een injectiespuit besmet. Ze kwam erachter toen ze vast zat en is toen totaal door het lint gegaan. Die dag heeft ze Marsha Valentine vermoord en met de cipers gevochten. Als ze niet gewapend is en ze begint te vechten, kun je verwachten getroffen te worden door elk lichaamsvocht waarover ze beschikt. Ze zal spugen en bijten, ze zal over je heen pissen en je met haar ontlasting besmeuren als je haar probeert te fouilleren, dus handschoenen en maskers zijn voorgeschreven. Als je haar in een politieauto zet en je hand op haar hoofd legt, moet je uitkijken voor een naald tussen haar haren, en haar voeten vastbinden.’

Burke en Hare gingen hoe langer hoe bedrukker kijken. Politieagent Bolton zag er ook niet vrolijk uit. Hij gebaarde met zijn slappe kin naar Starlings wapen, een veelvuldig gebruikte Colt .45, standaard dienstmodel met een strook skateboardtape om de greep, gestoken in een Yaqui-holster achter haar rechterheup. ‘Loop je altijd rond met de haan gespannen?’ wilde hij weten.

‘Gespannen en schietklaar, het klokje rond,’ zei Starling.

‘Gevaarlijk hoor,’ zei Bolton.

‘Kom maar eens naar de schietbaan, agent, dan zal ik je het een en ander laten zien.’

Brigham kwam tussenbeide. ‘Bolton, ik was Starlings coach toen ze drie jaar achtereen kampioen gevechtswapen binnen de dienst is geworden. Maak je maar geen zorgen over haar schietvaardigheid. Hoe noemden die kerels van het gijzelingsreddingsteam, die Velcro Cowboys, je ook alweer toen je de vloer met ze hebt aangeveegd, Starling? De Scherpschutter?’

‘Ja, en achter mijn rug de Kutschutter,’ zei ze, en ze keek uit het raam.

Starling voelde zich begluurd en eenzaam in deze naar bokken riekende surveillancewagen vol mannen. Chaps, Brut, Old Spice, zweet en leer. Ze voelde een zweempje angst en ze had een smaak in haar

mond alsof ze een koperen cent onder haar tong bewaarde. *Een beeld voor haar geestesoog: haar vader, de geur van tabak en sterke zeep die hij uitwasemde, met zijn zakmes een sinaasappel schillend, de recht afgebroken punt van het mes, zoals hij zijn sinaasappel met haar deelde, in de keuken. De verdwijnende achterlichten van haar vaders pick-up toen hij wegreed voor de nachtpatrouilledienst die zijn dood zou worden. Zijn kleren in de kast. Het shirt dat hij altijd droeg bij het square-dansen. De mooie dingen die ze nu in haar kast heeft hangen, zonder ze ooit te dragen. Trieste feestkleding op hangertjes, als op zolder bewaard speelgoed.*

‘Nog een minuut of tien,’ riep de bestuurder naar achteren.

Brigham keek door de voorruit en wierp een blik op zijn horloge. ‘Hier heb ik de situatieschets,’ zei hij. Hij had een ruwe schets, haastig getekend met een markeerstift, en een onduidelijke plattegrond die de afdeling Gebouwen hem had gefaxt. ‘Het gebouw van de vismarkt staat in een rij opslagplaatsen en pakhuizen langs de rivieroever. Parcell Street loopt op Riverside Avenue bij dit pleintje voor de vismarkt.

Kijk, de achterkant van de vismarkt kijkt uit op het water. Langs de hele achterkant van het gebouw loopt een kade, hierzo. Naast de vismarkt op de begane grond heeft Evelda haar lab. De ingang is hier aan de voorkant, vlak naast de luifel van de vismarkt. Evelda zal minstens over drie huizenblokken mannetjes op de uitkijk hebben staan terwijl zij die partij dope aanmaakt. Die hebben haar al eerder op tijd weten te waarschuwen, zodat ze toen het spul door de plee heeft kunnen spoelen. Dus – het invalsteam van de DEA in de derde bestelwagen doet om vijftienhonderd uur vanuit een visersboot aan de waterkant een inval. Wij kunnen met deze bestelwagen dichterbij komen dan de anderen, tot aan de vooringang, een paar minuten voor de inval. Als Evelda via de voordeur het pand verlaat, grijpen we haar. Als ze niet naar buiten komt, bestormen wij de vooringang direct na de inval aan de achterkant. In de tweede bestelwagen zit ons assistentieteam, zeven man sterk, die om vijftienhonderd binnen komen, tenzij we ze eerder roepen.’

‘Wat doen we met de deur?’ vroeg Starling.

Burke gaf antwoord. ‘Als alles rustig lijkt, gebruiken we de ram. Als we een hoop kabaal of schoten horen, is het tijd voor “de brutale vertegenwoordigerstruc”.’ Burke gaf een tikje op zijn geweer.

Starling had dit eerder meegemaakt – ‘de brutale vertegenwoordigerstruc’ behelst een drie-inch magnum geweerpatroon geladen met fijn verpulverd lood die een slot uit een deur kan schieten zonder de mensen daarachter te verwonden.

‘Evelda’s kinderen? Waar zijn die?’ vroeg Starling.

‘Onze informant heeft gezien dat ze die naar de kinderopvang heeft gebracht,’ zei Brigham. ‘Hij is nauw betrokken bij de familie, zeer nauw betrokken mag ik wel zeggen, zo nauw als maar kan met veilig vrijen.’

Brighams oortelefoon begon te kwetteren en hij tuurde het deel van de lucht af dat hij uit het achterraam kon zien. ‘Misschien is dat ding gewoon van verkeersberichten,’ sprak hij in zijn halsmicrofoon. Hij riep naar de bestuurder: ‘Inval-twee heeft zojuist een nieuwshelikopter gesignaleerd. Heb jij iets gezien?’

‘Nee.’

‘Laten we in godsnaam hopen dat-ie met het verkeer bezig is. Kom op, we moeten ons klaarmaken.’

Een blok droogijs van zeventig kilo is niet genoeg om op een warme dag vijf mensen achter in een metalen bestelwagen koel te houden, vooral niet als ze zich in pantserkleding moeten steken. Toen Bolton zijn armen omhoog stak, werd overduidelijk dat een scheut Canoe niet hetzelfde is als een douche nemen.

Clarice Starling had schoudevullingen in haar werkshirt genaaid om de zware druk van het hopelijk kogelvrije Kevlar-vest enigszins op te vangen. Het vest was zowel van achteren als van voren met een keramische plaat verzaaid.

Trieste ervaring had het belang van de rugplaat aangetoond. Een gewelddadige inval leiden met een onbekend team, opgebouwd uit mensen met verschillende opleidingsniveaus, is een gevaarlijke onderneming. Als je een colonne angstige groentjes aanvoert, kan het gebeuren dat een door een teamgenoot afgevuurd schot je ruggengraat verbrijzelt.

Een paar kilometer voor de rivier sloeg de derde bestelwagen een andere richting in om het DEA-invalsteam bij de vissersboot af te leveren en liet de assistentiewagen zich tot op een discrete afstand van het witte undercovervoertuig terugvallen.

De omgeving begon knap armoedig te worden. Een derde van de gebouwen was dichtgetimmerd en langs de stoeprand stonden uitgebrande autowrakken, de velgen rustend op kratten. Voor de kroegen en buurtwinkels op de straathoeken hingen opgeschoten jongens rond. Kinderen speelden bij een brandend matras op de stoep.

Zo Evelda mensen op de uitkijk had staan, dan vielen die niet op tussen het normale voetgangersverkeer op het trottoir. Bij slijters en op de parkeerplaatsen van supermarkten zaten mannen in auto’s te praten.

Een laag model Impala cabriolet waarin vier jonge Afro-Ameri-

kaanse mannen zaten, voegde zich in de geringe verkeersdrukte en bleef bedaard achter de bestelwagen rijden. De mannen in de Impala lieten de voorkant van de auto van het wegdek opspringen om de aandacht te trekken van de meisjes die ze passeerden, en het gedeuren van hun stereo deed het plaatmetaal in de bestelwagen trillen.

Toen ze door het eenrichtingsglas van het achterraam naar buiten keek, kon Starling zien dat de jonge mannen in de cabriolet geen bedreiging vormden – een moordtuig-op-wielen van de Crips is bijna altijd een krachtige, standaardmodel sedan of stationcar, oud genoeg om in de buurt niet op te vallen, waarvan de achterraampjes helemaal naar beneden gedraaid kunnen worden. De bemanning bestaat uit drie personen, soms vier. Zelfs een basketbalploeg in een Buick kan er onguur uitzien als je je hoofd niet koel houdt.

Terwijl ze bij een verkeerslicht stonden te wachten, trok Brigham de hoes van de periscooplens en stootte hij Bolton tegen zijn knie.

‘Kijk even rond of je nog plaatselijke beroemdheden op de stoep kunt ontdekken,’ zei Brigham.

De objectieflens van de periscoop is weggewerkt in een dakventilator. Je kunt er alleen maar zijwaarts mee kijken.

Bolton draaide de lens van de ene kant naar de andere en stopte toen, wreef zich in de ogen. ‘Dat ding schudt te veel als de motor draait,’ zei hij.

Brigham zocht via de radio contact met het bootteam. ‘Vierhonderd meter stroomafwaarts, ze naderen het doel,’ herhaalde hij ten behoeve van zijn mensen in de bestelwagen.

De bestelwagen moest wachten voor een rood verkeerslicht op Parcell Street en stond gedurende wat wel een eeuwigheid leek tegenover de vismarkt. De bestuurder draaide zich half om alsof hij in zijn rechterspiegel keek, en zei uit zijn mondhoek tegen Brigham: ‘Zo te zien zijn er niet veel afnemers voor de vis. Daar gaat-ie dan.’

Het licht sprong op groen en om drie minuten voor drie, precies drie minuten voor het uur nul, kwam de gedeukte undercoverbestelwagen voor de Feliciano Vismarkt tot stilstand, op een prima plek langs de stoepwand.

Achterin hoorden ze het geknars van de handrem toen die door de bestuurder werd aangetrokken.

Brigham maakte ruimte voor Starling bij de periscoop. ‘Kijk maar even rond.’

Starling liet de zoeker van de periscoop over de voorkant van het gebouw glijden. Tafels en toonbanken met glimmende vissen op ijs stonden op de stoep onder een luifel van canvas. In de Carolina ge-

vangen snappers lagen fraai in scholen gerangschikt op het schaafts, in open kratten lagen krabben met hun scharen te bewegen en in een bak klommen kreeften over elkaar heen. De slimme vishandelaar had vochtige lappen op de ogen van zijn grotere vissen gelegd, opdat die hun helderheid zouden behouden tot de avondgolf kritische huisvrouwen, afkomstig uit het Caribisch gebied, de waar kwam be-snuffelen en bekijken.

Zonlicht vormde een regenboog in het water dat opspatte van de buitentafel waarop de vis werd schoongemaakt. Een man met een Latijns-Amerikaans voorkomen en forse onderarmen stond met geroutineerde halen van zijn gebogen mes een makreelhaai in stukken te snijden, waarna hij de grote vis met een krachtige handsproeier afspoelde. Het bloederige water liep de goot in en Starling hoorde het onder de wagen door stromen.

Starling zag dat de bestuurder met de vishandelaar sprak, deze iets vroeg. De vishandelaar keek op zijn horloge, haalde zijn schouders op en wees naar een buurtcafetaria. De bestuurder liep even over de markt, stak een sigaret op en liep toen in de richting van de cafetaria.

Uit een gettoblaster op de markt schalde 'La Macarena', luid genoeg dat Starling het in de bestelwagen duidelijk kon horen. Ze zou dat nummer nooit van haar leven meer kunnen aanhoren.

De rechterdeur was de deur waar het hun om ging, een dubbele metalen deur in een metalen omlijsting met daarvoor een enkele betonnen trede.

Starling stond juist op het punt om de periscoop de rug toe te keren, toen de deur openging. Een forse, blanke man in een Hawaïaans hemd met sandalen aan zijn voeten kwam naar buiten. Voor zijn borst hield hij een canvas-schoudertas. Zijn andere hand ging schuil achter de tas. Achter hem liep een pezige zwarte man met een regenjas over zijn arm.

'Opgelet nu,' zei Starling.

Achter de twee mannen liep Evelda Drumgo, haar lange Nefertitehals en knappe gezicht zichtbaar achter hun schouders.

'Evelda loopt achter twee mannen aan naar buiten, zo te zien zijn beide mannen gewapend,' zei Starling.

Ze kon de periscoop niet snel genoeg vrijgeven om te voorkomen dat Brigham haar wegduwde. Starling zette haar helm op.

Brigham sprak door de radio. 'Inval-één aan alle units. Daar gaan we dan. De voorstelling begint. Ze is net naar buiten gekomen en we gaan erop af.

We proberen ze zo rustig mogelijk op de grond te krijgen,' zei Brig-

ham. Hij verschoof de pal van zijn geweer. ‘De boot is er over dertig seconden. Actie.’

Starling stond als eerste op de grond en Evelda’s vlechten zwiepten rond toen ze haar hoofd naar Starling omdraaide. Starling, zich bewust van de mannen die met getrokken wapen naast haar stonden, blafte: ‘Op de grond, op de grond!’

Evelda liep achter de twee mannen vandaan.

Evelda droeg een baby in een draagdoek die om haar hals hing.

‘Wacht, wacht, we willen geen moeilijkheden,’ zei ze tegen de mannen naast zich. ‘Wacht, wacht.’ Ze stapte naar voren met een koninklijke houding, de baby hoog voor zich uit houdend, zo ver als de draagdoek toestond, terwijl het dekentje naar beneden bungelde. *Geef haar een kans.* Starling stak op gevoel haar wapen in de holster, strekte haar armen uit, handen open. ‘Evelda! Geef je over. Kom naar me toe.’ Achter Starling weerklonk het gebrul van een grote achtcilindermotor en het gepiep van banden. Ze kon zich niet omdraaien. *Laat het alsjeblieft het assistentieteam zijn.*

Evelda negeerde haar, liep op Brigham af, het babydekentje wapperde op toen de MAC-10 erachter afging en Brigham viel neer, de beschermkap voor zijn gezicht onder het bloed.

De forse blanke man liet de schoudertas vallen. Burke zag zijn machinegeweer en vuurde een schot onschadelijk loodgruis af uit zijn met ‘vertegenwoordigers’-patronen geladen geweer. Hij spande opnieuw, maar niet snel genoeg. De grote man schoot een kort salvo af, doorzeefde Burke in de liesstreek onder zijn vest, en draaide door naar Starling op het moment dat zij voor hem opdook en hem tweemaal midden in zijn hoelashirt raakte voordat hij de trekker kon overhalen.

Geweerschoten achter Starling. De pezige zwarte man trok de regenjas voor zijn wapen weg en dook terug het gebouw in. Op dat moment voelde Starling hoe de lucht uit haar longen geperst werd en werd ze naar voren geduwd alsof ze een harde vuistslag in haar rug kreeg. Ze draaide zich met een ruk om en zag het Crip-moordtuig-op-wielen dwars op de weg staan, een Cadillac sedan, raampjes open, twee schutters die in de zijraampjes zittend uit de auto hingen en over het autodak schoten en een derde die vanaf de achterbank schoot. Schoten en rook uit drie lopen, kogels die de lucht rondom haar doorkliefd.

Starling dook weg tussen twee geparkeerde auto’s, zag Burke op de weg liggen stuiptrekken. Brigham lag stil, het bloed dat uit zijn helm stroomde, begon een plasje te vormen. Hare en Bolton vuurden schoten af van tussen auto’s ergens aan de overkant van de straat van-

daan, waar autoraampjes werden verbrijzeld. Het glas kletterde op straat en een band explodeerde toen de salvo's uit de automatische wapens vanuit de Cadillac hen hadden weten te vinden. Met één voet in de stromende goot dook Starling naar voren om te zien wat er gebeurde.

De twee schutters die in de raamopeningen zaten, schoten over het autodak, de bestuurder vuurde met zijn vrije hand een pistool af. De vierde man, die op de achterbank zat, had het portier opengemaakt en trok Evelda met de baby naar binnen. Ze had de rugtas bij zich. Ze schoten op Bolton en Hare aan de overkant van de straat, rook steeg op van de achterbanden van de Cadillac en de auto begon te rijden. Starling kwam overeind, draaide met de rijdende auto mee en schoot de bestuurder in de zijkant van zijn hoofd. Ze schoot tweemaal op de schutter die in de opening van het voorraampje zat en hij viel achterover. Ze haalde zonder de auto met haar blik los te laten het magazijn uit de .45 en had het volgende er al inzitten voordat het lege magazijn de grond raakte.

De Cadillac schuurde langs een rij auto's aan de overkant van de straat en kwam knarsend tot stilstand.

Starling liep nu in de richting van de Cadillac. In het achterraampje zat nog steeds een schutter, die met een verwilderde blik tegen het autodak duwde, zijn borst zat beklemd tussen de Cadillac en een geparkeerde auto. Zijn wapen gleed van het dak. Lege handen werden uit het dichtstbijzijnde achterraampje naar buiten gestoken. Een man met een bandana om zijn hoofd geknoopt stapte uit, met zijn handen omhoog rende hij weg. Starling besteedde geen aandacht aan hem.

Schoten rechts van haar, de vluchteling helde voorover, viel op zijn gezicht en probeerde onder een auto weg te kruipen. Boven haar het geluid van helikopterschroefbladen.

Iemand in de vismarkt schreeuwde: 'Blijf liggen. Blijf liggen.' Mensen doken onder de toonbanken en water spoot de lucht in vanaf de nu verlaten schoonmaaktafel.

Starling kwam dichterbij de Cadillac. Beweging achter in de auto. Beweging in de Cadillac. De auto schommelde. Binnenin krijste de baby. Schoten, het achterraampje werd verbrijzeld en het glas viel de auto in.

Starling stak haar arm omhoog en schreeuwde zonder zich om te draaien: 'STOP. Niet schieten. Hou de deur in de gaten. Achter me. Hou de deur van de vismarkt in de gaten.'

'Evelda.' Beweging achter in de auto. De baby krijste. 'Evelda, steek je handen uit het raampje.'

Evelda Drumgo stapte de auto uit. De baby krijste. ‘La Macarena’ schalde uit de luidsprekers in de vismarkt. Evelda was de auto uit en liep op Starling toe, haar fraaie hoofd gebogen, haar armen om de baby.

Burke lag stuiptrekkend op de grond tussen hen in. Minder hevig nu hij bijna leeggebloed was. ‘La Macarena’ schokte met Burke mee. Iemand kroop laag over de grond naar hem toe, ging naast hem liggen en drukte de wond dicht.

Starling richtte haar wapen op de grond voor Evelda’s voeten. ‘Evelda, laat me je handen zien, kom op, alsjeblieft, laat me je handen zien.’

Een bult in het dekentje. Evelda, met haar vlechten en haar donkere, Egyptische ogen, hief haar hoofd en keek Starling aan.

‘Kijk eens aan, als dat Starling niet is,’ zei ze.

‘Evelda, niet doen. Denk aan de baby.’

‘Laten we lichaamssappen uitwisselen, teringwif.’

Het dekentje wapperde op, de lucht dreunde. Starling schoot Evelda Drumgo door haar bovenlip zodat haar achterhoofd werd weggeblazen.

Starling zat plotseling op de grond met een verschrikkelijk brandend gevoel in de zijkant van haar hoofd; alle lucht was uit haar lichaam geperst. Evelda zat ook op straat, voorovergezakt over haar benen heen, het bloed gutste uit haar mond over de baby heen; zijn kreten werden door haar lichaam gesmoord. Starling kroop naar haar toe en rukte aan de glibberige gespen van het babytuigje. Ze trok het balisongmes uit Evelda’s bh, knipte het open zonder ernaar te kijken en sneed het tuigje van de baby los. De baby was glibberig en rood, Starling kon hem amper vasthouden.

Starling keek, met de baby in haar handen, vertwijfeld om zich heen. Ze zag het water bij de vismarkt de lucht in spuiten en rende daar met de bloederige baby heen. Ze veegde de messen en vissendarmen opzij, legde het kind op de snijplank en richtte de krachtige handsproeier op hem, op dit donkere kind liggend op een witte snijplank tussen de messen en vissendarmen, met naast zich de haaienkop, dit kind van wie het seropositieve bloed werd afgespoeld, terwijl Starlings eigen bloed op hem viel en tegelijk met Evelda’s bloed werd weggespoeld in een gemeenschappelijke stroom even zout als de zee. Het opspuitende water, in een honende regenboog van Gods belofte in de waternevel, een fonkelend vaandel boven het werk van Zijn blinde hamer. Starling ontdekte geen gaten in het jongetje. Uit de luidsprekers schalde nog steeds ‘La Macarena’, een flitslicht, en nog een, en nog een, totdat Hare de fotograaf wegsleurde.

Een blinde steeg in een arbeiderswijk in Arlington, Virginia, even na middernacht. Het is een warme herfstavond na een regenbui. De lucht wordt onwillig voor een koudefront uit geduwd. In de geur van natte aarde en bladeren speelt een krekel een deuntje. Hij doet er het zwijgen toe wanneer een hevige vibratie hem bereikt, het gedempte gebrul van een 5.0-liter Mustang met stalen voorbanden draait de steeg in, gevolgd door een politieauto. De twee auto's rijden de oprit in van een keurig half vrijstaand huis en houden halt. De Mustang trilt licht als hij stilstaat terwijl de motor nog loopt. Als de motor zwijgt, wacht de krekel nog een ogenblik en hervat dan zijn deuntje, zijn laatste voor de vorst inzet, zijn laatste ooit.

De bestuurder van de Mustang, een politieagent in uniform, stapt uit. Hij loopt om de auto heen en maakt het portier open voor Clarice Starling. Ze stapt uit. Een witte zweetband houdt een verband over haar oor op zijn plaats. Haar hals boven het groene operatiehemd dat ze in plaats van een shirt draagt, heeft oranje-rode vlekken van de Betadine.

Haar persoonlijke spullen zitten in een plastic ritstas – pepermuntjes en sleutels, haar legitimatiebewijs als speciaal agent van de FBI, een snellader met vijf patronen, een klein blikje traangas. Behalve de tas draagt ze een riem en een lege holster.

De politieagent geeft haar de autosleutels.

'Bedankt, Bobby.'

'Wil je dat Pharon en ik mee naar binnen gaan en even bij je blijven? Heb je liever dat ik Sandra haal? Die gaat toch nooit naar bed voordat ik thuis ben. Ik kan haar ophalen, dan kan zij je een poosje gezelschap houden...'

'Nee, ik kan wel alleen naar binnen. Ardelia komt zo thuis. Bedankt, Bobby.'

De politieagent gaat naast zijn partner in de wachtende auto zitten en pas als hij ziet dat Starling veilig en wel binnen is, rijdt de politieauto weg.

In de ruimte waar Starlings wasmachine staat, is het warm en het ruikt er naar wasverzachter. De slangen van de wasmachine en de droger worden op hun plaats gehouden door plastic handboeistroken. Starling legt haar spullen boven op de wasmachine. De autosleutels kletteren luid op de metalen bovenkant. Ze haalt een lading wasgoed uit de trommel van de wasmachine en propt alles in de droger. Ze trekt de broek van haar werktenue uit en stopt hem in de

wasmachine, samen met het groene operatiehemd en haar bh, die onder het bloed zit, en zet de wasmachine aan. Ze is gekleed in sokken en een slipje en draagt een .38 Special met een afgedekte haan in een enkelholster. Haar rug en ribben zitten onder de blauwe plekken en haar elleboog is opengeschaafd. Haar rechteroog en wang zijn opgezet.

De wasmachine staat te verwarmen en begint te klotsen. Starling slaat een groot badlaken om zich heen en loopt op haar sokken naar de woonkamer. Ze komt terug met vijf centimeter Jack Daniels in een beker. Ze gaat op de rubberen mat voor de wasmachine zitten en leunt er in het donker haar rug tegenaan, terwijl de warme machine trilt en klotst. Ze zit op de grond met haar gezicht omhoog en snikt een paar keer droog voordat de tranen komen. Brandende tranen op haar wangen, langs haar gezicht.

Ardelia Mapp werd tegen kwart over twaalf na een lange rit vanaf Cape May door de man met wie ze was uitgeweest thuisgebracht en ze nam afscheid van hem bij de deur. Mapp stond in haar badkamer toen ze het water hoorde lopen, het geplof in de leidingen terwijl de wasmachine het programma afwerkte.

Ze liep naar het achterste deel van het huis en deed het licht aan in de keuken die ze met Starling deelde. Ze kon het washok in kijken. Ze zag Starling op de grond zitten, het verband om haar hoofd.

‘*Starling!* Kind toch.’ Ze liet zich snel op haar knieën naast haar zakken. ‘Wat is er gebeurd?’

‘Ik ben door mijn oor geschoten, Ardelia. Ze hebben me in het Walter Reed ziekenhuis opgelapt. Doe alsjeblieft niet het licht aan, oké?’

‘Oké. Ik ga iets lekkers voor je maken. Ik heb niets gehoord – we hadden bandjes opstaan in de auto – vertel me wat er gebeurd is.’

‘John is dood, Ardelia.’

‘*Nee toch, niet Johnny Brigham!*’ Mapp en Starling hadden allebei een oogje op Brigham gehad toen hij op de FBI-academie schietinstructeur was. Ze hadden geprobeerd zijn tatoeage door de mouw van zijn shirt te ontcijferen.

Starling knikte en streek als een kind met de rug van haar hand langs haar ogen. ‘Evelda Drumgo en een stelletje Crips. Evelda heeft hem doodgeschoten. Burke hebben ze ook doodgeschoten, Marquez Burke van het BATF. Het was een gezamenlijke actie. Evelda was gewaarschuwd en het tv-nieuws was gelijk met ons ter plekke. Evelda was mijn verantwoording. Ze wilde zich niet overgeven, Ardelia. Ze wilde zich niet overgeven en ze had de baby vast. We hebben het met elkaar uitgeschoten. Zij is dood.’

Mapp had Starling nooit eerder zien huilen.

‘Ardelia, ik heb vandaag vijf mensen doodgeschoten.’

Mapp ging naast Starling op de grond zitten en sloeg een arm om haar heen. Samen zaten ze met hun rug tegen de draaiende wasmachine. ‘En Evelda’s baby?’

‘Ik heb het bloed van hem afgespoeld en voor zover ik kon zien was zijn huidje nergens opengehaald. In het ziekenhuis zeiden ze dat hij geen lichamelijk letsel had. Over een paar dagen wordt hij overgedragen aan Evelda’s moeder. Weet je wat Evelda’s laatste woorden tegen mij waren, Ardelia? Ze zei: “Laten we lichaamssappen uitwisselen, teringwif.”’

‘Zal ik iets lekkers voor je maken?’ zei Mapp.

‘Zoals wat?’ zei Starling.

3

Tegelijk met de grauwe dageraad kwamen de kranten en de eerste nieuwsuitzendingen via radio en tv.

Toen ze hoorde dat Starling op was, kwam Mapp met een paar muffins naar haar toe en samen keken ze naar het nieuws op tv.

CNN en de andere zenders hadden allemaal de auteursrechtelijk beschermde opnames gekocht, die gemaakt waren door de helikoptercamera van WFUL-TV. Het waren buitengewone opnames van vlak boven het incident.

Starling bekeek alles één keer. Ze moest zien dat Evelda de eerste was die de trekker had overgehaald. Ze keek naar Mapp en zag woe-de op haar bruine gezicht.

Toen moest Starling overgeven en ze rende weg.

‘Het is niet makkelijk om hiernaar te kijken,’ zei Starling toen ze terugkwam, met knikkende knieën en lijkleek.

Zoals gewoonlijk draaide Mapp er niet omheen. ‘Wat jij wil weten, is hoe ik erover denk dat jij een Afro-Amerikaanse vrouw met een kind in haar armen hebt gedood. Nou, zij heeft als eerste op jou geschoten. Ik ben blij dat jij nog leeft. Maar Starling, denk eens even na over de lui die dit krankzinnige beleid bepalen. Wat voor stompzinnige denkwijze heeft jou en Evelda Drumgo bij elkaar gebracht op die ellendige plek om jullie onderling met behulp van een stel rottige vuurwapens het drugsprobleem te laten oplossen? Is dat nou snugger? Ik hoop dat dit je goed aan het denken zet over de

vraag of je nog langer het sloofje van die lui wilt zijn.' Mapp ging thee inschenken om Starling tijd te geven haar woorden tot zich door te laten dringen. 'Wil je dat ik bij je blijf? Ik kan een vrije dag opnemen.'

'Lief dat je 't aanbiedt, maar dat hoeft niet. Bel me maar.'

De *National Tattler*, een van de grootste profiteurs van de bloeiende sensatiejournalistiek van de jaren negentig, kwam met een extra editie die zelfs voor de eigen normen uitzonderlijk was. Halverwege de ochtend werd het blad door iemand tegen de deur van het huis gegooid. Starling vond het toen ze ging kijken wat die bons had veroorzaakt. Ze was op het ergste voorbereid en ze werd niet teleurgesteld.

'ENGEL DES DOODS: CLARICE STARLING, MOORDMACHINE VAN DE FBI,' luidde de schreeuwende kop van de *National Tattler* in een tweeënzeventigpunts Railroad Gothic lettertype. Op de voorpagina stonden drie foto's: Clarice Starling in werktenu, terwijl ze tijdens een wedstrijd een .45 pistool afvuurt; Evelda Drumgo op de grond, gebogen over haar baby, haar hoofd schuingehouden als een madonna, door het hoofd geschoten; opnieuw Starling, die een naakte, bruine baby op een witte snijplank legt tussen messen en vissen-darmen en de kop van een haai.

Onder de foto's stond: 'Clarice Starling, speciaal agent van de FBI, dodert van seriemoordenaar Jame Gumb, voegt minstens vijf streepjes op haar wapen toe. Moeder met kind in haar armen en twee politieagenten dood na mislukte drugsinval.'

Het hoofdartikel bracht verslag uit van de drugscarrières van Evelda en Dijon Drumgo en de opkomst van de Crip-bende in het door drugoorlogen geteisterde landschap van Washington, D.C. Er werd kort verwezen naar de militaire carrière van de omgekomen agent John Brigham, met een opsomming van de hem toegekende onderscheidingen.

Een apart artikel was volledig gewijd aan Starling en boven het artikel was een in het geniep genomen foto geplaatst van Starling in een restaurant, gekleed in een jurk met een laag uitgesneden ronde hals, met een vrolijke uitdrukking op haar gezicht.

Clarice Starling, speciaal agent van de FBI, genoot kortstondige roem toen zij seriemoordenaar Jame Gumb, de 'Buffalo Bill'-moordenaar, zeven jaar geleden in zijn souterrain doodschoot. Nu hangen haar wellicht interne en civiele aansprakelijkheidsprocedures boven het hoofd wegens de donderdag gedode moeder uit Washington die beschuldigd werd van de

productie van illegale amfetaminen. (Zie hoofdartikel pagina 1.)

'Dit zou weleens het eind van haar carrière kunnen betekenen,' kwam ons ter ore via een bron bij het Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, het zusteragentschap van de FBI. 'Wij zijn nog niet op de hoogte van alle details van het incident, maar John Brigham zou nog in leven moeten zijn. Dit kan de fbi na Ruby Ridge nu net niet gebruiken,' aldus de bron, die anoniem wenste te blijven.

Clarice Starlings kleurrijke loopbaan begon vlak na haar aankomst op de FBI-academie als rekrut. Cum laude afgestudeerd in psychologie en criminologie aan de universiteit van Virginia, kreeg ze de opdracht de levensgevaarlijke, krankzinnige dr. Hannibal Lecter, door deze krant omgedoopt tot 'Hannibal de Kannibaal', te ondervragen, waarbij ze informatie van hem ontving die van grote waarde bleek bij de opsporing van Jame Gumb en het redden van de door hem gegijzelde Catherine Martin, dochter van de voormalige vs-senator uit Tennessee.

Agent Starling was drie jaar achtereen kampioen gevechtswapen binnen de dienst, waarna zij zich heeft teruggetrokken uit de competitie. De ironie wilde dat agent Brigham, die naast haar de dood vond, Starlings schietinstructeur in Quantico was toen zij daar trainde, en haar coach bij de competitie. Volgens een woordvoerder van de FBI zal agent Starling op non-actief worden gesteld, met behoud van salaris, in afwachting van de uitkomst van het interne onderzoek van de FBI. Later in de week zal waarschijnlijk een hoorzitting plaatsvinden voor het Bureau voor Beroepsaansprakelijkheid, de gevreesde onderzoekscommissie van de FBI zelf.

Familieleden van de overleden Evelda Drumgo hebben ons laten weten dat zij civiele procedures zullen aanspannen tegen de Amerikaanse regering en tegen Starling persoonlijk, waarin ze schadevergoeding zullen eisen wegens wederrechtelijke doeding.

Drumgo's drie maanden oude zoon, op de dramatische foto's van de schietpartij te zien in zijn moeders armen, liep geen verwondingen op.

Advocaat Telford Higgins, die de Drumgo-familie bij talrijke criminele gerechtelijke procedures heeft verdedigd, voert aan dat speciaal agente Starlings wapen, een aangepast Colt. 45 semi-automatisch pistool, in de stad Washington niet is goed-

gekeurd voor gebruik bij ordehandhaving. 'Het is een dodelijk, gevaarlijk instrument en niet geschikt voor gebruik bij handhaving van de orde,' verklaarde Higgins. 'Het gebruik zelf schept ten aanzien van mensenlevens onverantwoordelijk gevaarlijke situaties,' merkte genoemde verdediger van het recht verder op.

De *Tattler* had van een van haar informanten Clarice Starlings privé-telefoonnummer gekocht en liet haar telefoon net zo lang overgaan tot zij de hoorn naast het toestel legde en met haar mobiele FBI-telefoon verbinding zocht met het Bureau.

Zolang Starling het verband niet aanraakte, deden haar oor en de gezwollen kant van haar gezicht niet al te veel pijn. Haar hoofd bonsde dan tenminste niet. Ze had genoeg aan twee Tylenol tabletten. Het zwaardere middel dat de doctor haar had voorgeschreven, had ze niet nodig. Rechtop in bed zittend, tegen het hoofdeinde geleund, doezelde ze weg; de *Washington Post* gleed van de sprei op de grond, de kruitresten zaten nog op haar handen, haar wangen waren strak van de opgedroogde tranen.

4

Jij wordt verliefd op het Bureau, maar het Bureau nooit op jou.

– STELREGEL IN BEGELEIDING BIJ ONTSLAG UIT FBI-DIENST

De sportzaal van de FBI in het J. Edgar Hoover-gebouw was op dit vroege tijdstip nagenoeg verlaten. Twee mannen van middelbare leeftijd renden traag rondjes op de binnenbaan. Het metaalgerinkel van een gewichtentoestel in een verre hoek, en de uitroepen en slagen van een partijtje racketbal weergalmden door de grote ruimte.

De stemmen van de hardlopers droegen niet ver. Jack Crawford liep op verzoek van Tunberry, directeur van de FBI, een paar rondjes met hem mee. Ze hadden er ruim drie kilometer opzitten en begonnen te hijgen.

'Blaylock van ATF zal moeten boeten voor Waco. Het zal niet van vandaag op morgen gebeuren, maar zijn dagen zijn geteld en dat weet-ie,' zei de directeur. 'Hij kan net zo goed de Moonies laten weten dat hij de huur opzegt.' Het feit dat het Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms in Washington kantooruimte van de sektelei-

der Sun Myung Moon huurt is bij de FBI een lachertje.

‘En Farriday ligt eruit vanwege Ruby Ridge,’ vervolgde de directeur. ‘Daar kan ik niet bij,’ zei Crawford. Hij had in de jaren zeventig met Farriday in New York samengewerkt toen de maffia had postgevat voor het FBI-kantoor op de hoek van Third Avenue en 69th Street. ‘Farriday is een prima vent. Hij heeft de regels niet bepaald.’

‘Ik heb het hem gisterochtend laten weten.’

‘Vertrekt-ie zonder protest?’ vroeg Crawford.

‘Laten we het er maar op houden dat-ie zijn pensioen niet wil kwijt-raken. Dit zijn barre tijden, Jack.’

Beide mannen liepen met het hoofd in de nek. Ze versnelden hun pas ietwat. Uit zijn ooghoek zag Crawford dat de directeur zijn conditie taxeerde.

‘Hoe oud ben je nu, Jack, zesenvijftig?’

‘Klopt.’

‘Nog een jaar tot je met pensioen moet. Veel mannen verlaten de dienst als ze achtenveertig, vijftig zijn, op een leeftijd dat ze nog ander werk kunnen vinden. Dat heb jij nooit gewild. Jij wilde na Bella’s dood bezig blijven.’

Toen Crawford een half rondje lang geen antwoord gaf, wist de directeur dat hij iets verkeerd had gezegd.

‘Ik bedoelde het niet kleinerend, Jack. Doreen zei toevallig een dag of wat geleden hoe veel...’

‘Er is in Quantico nog steeds een hoop te doen. We willen VICAP op het internet vereenvoudigen zodat elke politieagent er gebruik van kan maken, dat heb je in het budget kunnen lezen.’

‘Heb jij ooit directeur willen zijn, Jack?’

‘Ik heb nooit gevonden dat dat iets voor mij was.’

‘Dat is het ook niet, Jack. Jij mist politieke interesse. Jij had nooit een Eisenhower kunnen worden, Jack, of een Omar Bradley.’ Hij gaf Crawford een teken om te stoppen en ze bleven hijgend naast de baan staan. ‘Maar een Patton had je wel kunnen worden, Jack. Jij had kerels door de hel kunnen leiden en toch zouden die je op handen gedragen hebben. Dat is een gave die ik mis. Ik moet ze achter de vodden zitten.’ Tunberry wierp een vluchtige blik om zich heen, pakte zijn handdoek, die op een bank lag, en sloeg die om zijn schouders als het ambtsgewaad van een rechter die iemand ter dood veroordeelt. Zijn ogen glinsterden.

Sommige mensen moeten hun woede aanspreken om hard over te komen, bedacht Crawford terwijl hij naar Tunberry’s bewegende lippen keek.

‘In de kwestie van wijlen mevrouw Drumgo met haar MAC-10 en

haar meth-lab, doodgeschoten met haar baby in haar armen, eist de rechterlijke commissie van toezicht een zondebok. Vers, mekkerend vlees en bloed. En dat geldt ook voor de media. DEA moet ze wat vlees toegeooien. ATF moet ze wat vlees toegeooien. En wij ook. Maar in ons geval stellen ze zich misschien tevreden met een kippetje. Krendler denkt dat ze ons wel met rust laten als we Clarice Starling op het offerblok leggen. Dat denk ik ook. ATF en DEA draaien op voor het plannen van de inval. Starling heeft de trekker overgehaald.’

‘Bij een politiekiller die als eerste op haar schoot.’

‘Het gaat om de plaatjes, Jack. Je snapt het niet, hè? Niemand heeft EVELDA Drumgo John Brigham zien doodschieten. Niemand heeft gezien dat EVELDA eerst op Starling heeft geschoten. Je ziet niets als je niet weet waar je naar staat te kijken. Tweehonderd miljoen mensen, van wie een tiende naar de stembus gaat, hebben EVELDA Drumgo in een beschermende houding met haar baby op straat zien zitten, door het hoofd geschoten. Zeg het maar niet, Jack – ik weet dat je een poosje hebt gedacht dat Starling jouw protégée zou zijn. Maar ze heeft een grote mond, Jack, en bepaalde mensen heeft ze van meet af aan tegen de haren gestreken...’

‘Krendler is een lul.’

‘Luister goed en hou je mond tot ik uitgesproken ben. Starlings carrière liep toch al bergafwaarts. Ze krijgt ontslag op administratieve gronden zonder verlies van verzekering en pensioen, op papier zal het niet erger zijn dan een arbeidsanalyse – ze zal zonder moeite ander werk kunnen vinden. Jack, je hebt goed werk gedaan bij de FBI, bij Gedragswetenschappen. Een hoop lui geloven dat jij, als je wat meer je eigen belang in het oog had gehouden, het veel verder had kunnen schoppen dan afdelingshoofd, dat je veel meer verdient. Ik zal de eerste zijn om het uit te spreken, Jack, je gaat met pensioen als onderdirecteur. Je kunt me op mijn woord geloven.’

‘Als ik me hier niet mee bemoei, bedoel je?’

‘Als alles loopt zoals het lopen moet, Jack. Als de vrede over de hele linie gehandhaafd blijft, is dat wat er op het programma staat. Jack, kijk me aan.’

‘Ja, directeur Tunberry?’

‘Dit is geen verzoek, maar een bevel. Hou je hier buiten. Vergooi je kansen niet, Jack. Soms moet je gewoon een oogje dichtknijpen. Dat heb ik ook weleens gedaan. Luister, ik weet dat het moeilijk is, geloof me, ik weet precies hoe je je voelt.’

‘Hoe ik me voel? Ik heb het gevoel dat ik een douche nodig heb,’ zei Crawford.